

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

**Instituția Medico-Sanitară Publică
„Centrul de Sănătate Călărași”**

**PLANUL de MĂSURI
ÎN VEDEREA PREVENIRII ȘI REDUCERII RATEI MORTALITĂȚII
MATERNE, INFANTILE ȘI A COPIILOR CU VÎRSTĂ DE PÎNĂ LA 5 ANI.**

A.2022

Planul de măsuri întru reducerea și prevenirea mortalității infantile și a mamelor la naștere în raion

nr. d/o	Măsuri	Termenul realizării	Resonsabili
<i>I. Nivelul asistenței medicale primare</i>			
	<i>SCOPUL</i> principal este:		
	<i>Informarea femeilor despre siguranța îngrijirii mamei și nou-născutului și promovarea de intervenții preventive destinate reducerii riscurilor evitabile asociate sarcinii și îngrijirii nou-născutului.</i>		
1.	➤Creșterea gradului de conștientizare cu privire la problemele siguranței materne și nou-născuților, în special în timpul nașterii	permanent	Șefii CS autonome; Medicii de familie; asistenții medicali de familie.
2	➤Creșterea nivelului de informare și conștientizare a femeilor dar și a populației generale cu privire la problemele siguranței îngrijirii mamei și a nou-născutului	permanent	Șefii CS autonome; Medicii de familie; asistenții medicali de familie
3	➤Creșterea nivelului de informare a femeilor despre intervenții preventive destinate reducerii riscurilor pentru sănătate evitabile asociate sarcinii și îngrijirii nou-născutului.	Permanent	Șefii CS autonome; Medicii de familie; asistenții medicali de familie
4	➤Informarea femeilor din grupurile de populație vulnerabilă despre intervenții preventive destinate reducerii riscurilor pentru sănătate evitabilă asociate sarcinii și îngrijirii nou-născutului		Șefii CS autonome; Medicii de familie; Asistenții medicali de familie
5	➤Colaborarea și coordonarea activităților ce țin de prevenirea și reducerea mortalității materne, infantile și a copiilor cu vârstă de până la 5 ani la domiciliu din familiile în situație de risc	permanent	Șefii CS autonome, Asistentul comunitar social din primărie
6	➤Întreprinderea măsurilor de fortificare luării la evidență a femeilor gravide până la termenul gestației /perioada gravidității/ de 12 săptămâni cu administrarea oportună a acidului folic periconcepțional pentru profilaxia viciilor congenitale folat-dependente, precum și utilizarea pe deplin a sceengului antenatal și a diagnosticului ultrasonografic întru depistarea precoce a malformațiilor congenitale	permanent	Șefii CS autonome; Medicii de familie; Asistenții medicali de familie
7	➤Promovarea recomandărilor de evitare periconcepțională a factorilor de risc pentru dezvoltare malformațiilor congenitale și anomaliilor cromozomiale ale fătului și cuprinderea	Permanent	Șefii CS autonome; OMF , CIMF; Medicii de familie;

8	➤ Respectarea Standardelor supravegherii, îndeosebi la domiciliu, a femeilor gravide și copiilor în condiții de ambulator (ord.MS al RM nr.491 din 27.12.2005) și întreprinderea de acțiunilor de depistare și soluționare a factorilor determinanți cauzelor de deces infantil (afecțiuni respiratorii, alimantație irațională sugarilor, cunoașterea semnelor de pericol, probemelor de ordin social, etc.)	permanent	Șefii CS autonome; OMF , CIMF; Medicii de familie; Asistenții medicali de familie
	➤ Îmbunătățirea calității examinării gravidelor la medicul de familie în cadrul fiecărei vizite conform termenului de graviditate (măsurare TA la ambele mâini, ÎFU,BCF, dinamica greutateii corporale) cu introducerea datelor obținute în volum complet în gravidograma la toate trei componente atât în F 111, cât și în carnetului medical perinatal.	permanent	Șefii CS autonome; OMF , CIMF; Medicii de familie; Asistenții medicali de familie
	➤ Sporirea vigilenței și calității în supravegherea femeilor de vîrstă fertilă în perioada negravidă și a femeilor gravide din grupul de risc major (obstrtrical și extragenital) cu implicarea insistentă a specialiștilor obstetrician-ginecolog și altr specialiști de profil îngust în eleborarea conduitei individualizate.	permanent	Șefii CS autonome; OMF , CIMF; Medicii de familie; Asistenții medicali de familie
	➤ Actualizarea Listelor femeilor de vîrstă fertilă din grupurilr de risc social, obsetrical și extragenital cu sanarea, consultația specialiștilor cu aplicarea ulterioară a medodelor de conracep.ie sigure, evidența și supravegera strictă a femeilor gravide din grupa de risc social cu implicarea APL, organelor de drept și lucrătorilor Direcției Protecției Sociale.	permanent	Șefii CS autonome; CMF , CIMF; Medicii de familie; Asistenții medicali de familie Asistenții sociali comunitari din cadrul primăriilor.
	➤ Sporirea nivelului acoperirii femeilor de vîrstă fertilă cu contracepție, îndeosebi din grupe de risc medical și social;	permanent	Medicii șefi CS autonome; CMF , CIMF; Medicii de familie; Asistenții medicali de familie
	➤ Asigurarea îndreptării în cabinetul sănătăâii reproducerii cuplurilor cu decese antenatale și infantile, precum și celor cu anamneza obstetricală complicată întru evaluarea minuțioasă , depistarea stărilor patologice, sanarea și aaplicarea contracepției sigure pentru toată perioada de tratament;	permanent	Medicii șefi CS autonome; CMF , CIMF; Medicii de familie; Asistenții medicali de familie
	➤ Analiza detaliată a factorilor de risc a fiecărui nou-născut cu stabilirea grupului de risc posibil și grupei de sănătate, cu elaborarea la necesitate și aplicarea în comun cu medicul pediatru consultant., planului individualizat de supraveghere și însănătoșire;	permanent	Medicii șefi CS autonome; CMF , CIMF; Medicii de familie; Asistenții medicali de familie
	➤ Fortificarea supravegherii copiilor cu greutate mică și foarte mică la naștere (Follow-up neonatal), precum și a copiilor cu dereglări neonologice pentru micșorarea ratei invalidității copiilor cu probleme la naștere.	permanent	Medicii șefi CS autonome; CMF , CIMF; Medicii de familie; Asistenții medicali de familie
	➤ Promovarea alaptării precoce și alimentației naturale primele 6 luni de viață cu asigurarea la necesitate alimentației copiilor primului an de viață cu amestecuri adaptate, îndeosebi din familiile social-vulnerabile.	permanent	Medicii șefi CS autonome; CMF , CIMF; Medicii de familie; Asistenții medicali de familie
	➤ Tratatamentul maladiilor de fon la copii, în comun cu medicul pediatru-consultant;	permanent	Medicii de familie

	<p>➤ Luarea sub control calitatea familiarizării și cunoașterii de către părinți și îngrijitorii cu copii sub 5 ani a semnelor de pericol, poziționării corecte a copilului în somn, profilaxiei și tratamentului prespitalicesc al IRA și BDA</p>	Permanent	<p>Medici șefi CS, CMF, CIMF; Medici de familie Asistenți medicali de familie</p>
	<p>➤ Îmbunătățirea lucrului sanitar- educațional în familii și comunitate (prelegeri, demonstrații, distribuirea materialelor informaționale, accesul la contracepție) printre adolescenți și persoane tinere în scopul prevenirii sarcinilor nedorite și a avorturilor.</p>	permanent	<p>Medici șefi CS, CMF, CIMF; Medici de familie Asistenți medicali de familie</p>
	<p>➤ Promovarea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modului sănătos de viață (pericolul tabagismului, narcomaniei și abuzului de alcool); - alimentației naturale; - luării la evidență în primele 12 săptămâni de gestație; - administrarea acidului folic și preparatelor de fier în scopuri profilactice; 	permanent	<p>Medici șefi CS, CMF, CIMF; Medici de familie Asistenți medicali de familie Pediateru-consultant Medici obstetricieni-ginecologi ai CS și secției consultative; a Cabinetul PF și SR</p>
	<p>➤ Sporirea vigilenței în suspectarea și depistarea malformațiilor congenitale fetale în cadrul examenului USG la gravide și cu îndreptare ulterioară la necesitate, în termen oportun, la nivelul III (ICȘOSMC), întru evaluarea complexă și elaborarea conduitei ulterioare;</p>	permanent	<p>Medici de familie Medic obstetrician-ginecologic;</p>
	<p>➤ Luarea la evidență în cadrul serviciului planificării familiei a femeilor de vîrstă fertilă cu anamneză obstetricală și din grup de risc întru asigurarea examinării minuțioase, asanării, aplicării contracepției sigure și consilierii în vederea planificării sarcinilor ulterioare;</p>	permanent	<p>Medici șefi CS, CMF, CIMF; Medici de familie Asistenți medicali de familie</p>
	<p>➤ Îndreptarea Femeilor de vîrstă fertilă în cazul femeilor cu patologie ereditară sau anomalie cromozomială la consultația / consilierea preconcepțională și consultul medico-genetic în cadrul CNGM și SR, precum și la diagnosticul prenatal pentru depistarea precoce a viciilor congenitale la făt;</p>	permanent	<p>Medici șefi CS, CMF, CIMF; Medici de familie Asistenți medicali de familie</p>
	<p>➤ Intensificarea de către medicul serviciului planificării Familiri activității de informare (lecții, seminare – instructive, publicații în mass-media, etc.) privind sănătatea reproducerii, cu accent pe prevenirea infecțiilor cu transmitere secșuală (ITS), TORCH infecțiilor și a HIV/SIDA printre adolescenți și cupluri de tineri întru prevenirea sarcinilor nedorite, sporirea conștientizării riscului personal pentru apariția problemelor de sănătate și responsabilității tinerilor față de propria sănătate.</p>	permanent	<p>Medici obstetricieni-ginecologi ai CS și secției consultative; a Cabinetul PF și SR</p>
	<p>➤ Organizarea seminarilor pentru medicii de familie cu abordarea problemelor acordării asistenței medicale copiilor și femeilor gravide cu participarea specialiștilor de profil îngust</p>	permanent	<p>Administrația CS, SR.</p>
	<p>➤ Elaborarea Planului comun de măsuri de redresare a situației create privind mortalitate infantilă în teritoriul raionului.</p>		<p>Administrația CS; SR</p>
	<p>➤ Efectuarea deplasărilor specialiștilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pediateru-consultant; - neuropediatru; - obstetrician-ginecologic; 	lunar	<p>Administrația CS, SR Medici de familie</p>

	- oculist , la CS , OMF, OS raionale cu prezentarea raportului despre situația depistată și măsurile de îmbunătățire;		
	➤ Analiza fiecărui caz de mortalitate infantilă (inclusiv la domiciliu) de către comisia pentru analiza mortalității infantile;	permanent	Specialist principal asistență mamei și copilului Medicii de familie
	➤ Prezentarea informației privind mortalitatea infantilă și despre măsurile întreprinse întru ameliorarea situației create în cardul consiliilor medicale instituționale și interinstituționale.	trimestrial	Administratia CS, SR Fondatorul
	➤ Monitorizarea în baza înscrierilor din carnetul de dezvoltare a copilului (F 112-e), calitatea supravegherii medicale a copiilor cu vîrstă pînă la 5 ani din familiile în situație de risc, în conformitate cu standardele de supraveghere medicală a copiilor cu vîrsta de pînă la 5 ani;	permanent	Medici șefi CS, CMF, CIMF; Specialist principal asistență mamei și copilului Medicii de familie
	➤ Colaborarea cu APL de nivelul I și II, cu structurile teritoriale de asistență socială în vederea: - soluționării problemelor ce țin de sănătatea și îngrijirea copiilor cu vîrsta de pînă la 5 ani din familiile în situație de risc; -implimentarea mecanismului de colaborare intersectorială în domeniul medico-social privind prevenirea și reducerea ratei mortalității materne, infantile și a copiilor cu vîrsta pînă la 5 ani;	permanent	Specialist principal asistență mamei și copilului Medicii de familie
	➤ Participarea în cazurile mai complicate, la elaborarea și implimentarea planului individual de asistență a copiilor cu vîrsta pînă la 5 ani la domiciliu;	Permanent La necesitate	Specialist principal asistență mamei și copilului Medicii de familie
	➤ Examinarea și analiza, în termen de 30 de zile de la data decesului, fiecărui caz de deces la domiciliu al copiilor cu vîrsta de pînă la 5 ani;	În termenii stabiliți la fiecare caz de deces	Medici șefi CS, CMF, CIMF; Specialist principal asistență medicală mamei și copilului Medicii de familie
	➤ Analiza și discuția anuală, în cadrul ședințelor Consiliului medical, situația privind mortalitatea maternă, infantilă și a copiilor cu vîrsta pînă la 5 ani la domiciliu și măsurile întreprinse pe parcurs pentru prevenirea și reducerea acesteia, la nivel de raion, prezentînd informația de rigoare Consiliului raional;		Medici șefi CS, CMF, CIMF; Specialist principal asistență mamei și copilului Medicii de familie
	➤ Mobilizarea comunității în activități de prevenire a mortalității materne, infantile și a copiilor cu vîrsta de pînă la 5 ani la domiciliu;	permanent	Medicii de familie; asistenții medicali de familie; asistenții sociali comunitari din cadrul primăriilor.
	➤ Identificare și ținerea evidenței copiilor cu vîrsta de pînă la 5 ani din familiile în situație de risc în Registrul de evidență a stării sănătății populației (166-3/e – copii), sesizînd, semestrial, administrația centrului de sănătate/ centrului medicilor de familie/asociației medicale teritoriale despre existența noilor cazuri înregistrate;		
	➤ identificare și ținerea evidenței femeilor de vîrstă reproductivă în situație de risc în		Medicul der familie;

	Registrul de evidență a populației (Formular 166/e), oferirea acestora a serviciilor de informare, planificare a familiei și referire la specialiști, în conformitate cu specificul cazului;		Asistentul medical de familie, Asistent social comunitar din cardul primăriilor
	➤ monitorizarea procesului de înregistrare a nașterii copiilor nou-născuți din familiile în situație de risc și a decesului copiilor cu vârsta de până la 5 ani în actele subdiviziunii competente a Agenției Servicii Publice și sesizarea asistentul social comunitar și autoritatea tutelară locală despre cazurile neînregistrate, în vederea soluționării acestora;		Medicul der familie; Asistentul medical de familie,
	➤ informarea asistentul social comunitar din cadrul primăriilor despre femeile de vârstă reproductivă în situație de risc, în termen de 3 zile de la data depistării acestora în unitatea administrativ-teritorială respectivă;		Medicul der familie; Asistentul medical de familie,
	➤ înregistrarea sesizărilor persoanelor referitor la cazurile suspecte de violență, neglijare, exploatare, trafic al copilului și/sau autosesizează în situațiile în care au identificat cazuri suspecte de violență, neglijare, exploatare, trafic al copilului și informează imediat prin telefon autoritatea tutelară locală, iar în decurs de 24 de ore expediază fișa de sesizare a cazului suspect de violență, neglijare, exploatare, trafic al copilului;		Medici șefi CS, CMF, CIMF; Specialist principal asistență medicală mamei și copilului Medicii de familie
	➤ realizarea, în comun cu specialistul în protecția drepturilor copilului din cadrul primăriei/asistentul social comunitar, asistentul medicului de familie și cu alți specialiști relevanți, evaluarea inițială: imediat – în cazul în care în sesizare se conțin informații despre existența unui pericol iminent pentru copil; în termen de 24 de ore – în alte cazuri;		Specialist principal asistență medicală mamei și copilului Medicul der familie; Asistentul medical de familie,
	➤ elaborarea și implementarea, în comun cu specialistul în protecția drepturilor copilului din cadrul primăriei/asistentul social comunitar și asistentul medicului de familie, a planului individual de asistență pentru copiii cu vârsta de până la 5 ani în situație de risc;		Spec. principal asistență medicală mamei și copilului; Medicul der familie; Asistentul medical de familie,
	➤ acordarea suportului și monitorizarea implementării planului individual de asistență pentru familiile cu copii cu vârsta de până la 5 ani în situație de risc;		
	➤ acordarea serviciilor de asistență medicală primară familiilor cu copii cu vârsta de până la 5 ani în situație de risc, precum și femeilor de vârstă reproductivă, inclusiv gravidelor, în situație de risc, în conformitate cu standardele medicale aprobate de Ministerul Sănătății;	permanent	Spec. principal asistență medicală mamei și copilului; Medicul der familie; Asistentul medical de familie,
	➤ reevaluarea lunară, în comun cu asistentul medicului de familie și specialistul în protecția drepturilor copilului din cadrul primăriei/asistentul social comunitar, situația familiilor cu copii cu vârsta de până la 5 ani în situație de risc și a femeilor de vârstă reproductivă în situație de risc și revizuirea planul individual de asistență, în funcție de progresele înregistrate și problemele noi identificate;	lunar	Medici șefi CS, CMF, CIMF; Specialist principal asistență medicală mamei și copilului Medicii de familie

	<p>➤ elaborarea și implementarea unui plan individual de însănătoșire a copiilor bolnavi cu vârsta de pînă la 5 ani din familiile în situație de risc;</p>		<p>Medici șefi CS, CMF, CIMF; Specialist principal asistență medicală mamei și copilului Medicii de familie</p>
	<p>➤ coordonarea tratamentul maladiilor depistate la copiii cu vârsta de pînă la 5 ani din familiile în situație de risc și deciderea spitalizării acestora în cazul în care familia nu poate asigura condiții adecvate de tratament și îngrijire, indiferent de gravitatea cazului și de acordul părinților, solicitînd, dacă este nevoie, intervenția organelor de drept și a autorității tutelare, pentru a asigura respectarea dreptului copilului la viață și supraviețuire;</p>	<p>permanent</p>	<p>Specialist principal asistență medicală mamei și copilului Medicii de familie</p>
	<p>➤ informarea în termen de 24 de ore, specialistul principal în asistența medicală mamei și copilului/ șef adjunct pe probleme medicale și autoritatea tutelară locală despre fiecare caz de deces al copiilor cu vârsta de pînă la 5 ani la domiciliu și de mortalitate maternă;</p>	<p>La necesitate după fiecare caz</p>	<p>Medicul de familie</p>
	<p>➤ prezentarea rapoartelor specialistului principal în asistența medicală mamei și copilului/ șef adjunct pe probleme medicale ,cu privire la fiecare caz de deces al copiilor cu vârsta de pînă la 5 ani la domiciliu și de mortalitate maternă, în termen de 14 zile de la data decesului;</p>	<p>lunar</p>	<p>Specialist principal asistență medicală mamei și copilului Medicul de familie</p>
	<p>➤ prezentarea rapoartelor anuale, specialistului principal în asistența medicală mamei și copilului, șef adjunct pe probleme medicale ,cu privire la activitățile realizate în vederea prevenirii mortalității materne și a copiilor cu vârsta de pînă la 5 ani la domiciliu</p>	<p>Tr.IV</p>	<p>Specialist principal asistență medicală mamei și copilului Medicul de familie</p>